

ir. Martin Aarts

Strategisch adviseur RO

Stad *van de toekomst* maken...

BASISPLAN HERBOUW BINNENSTAD ROTTERDAM

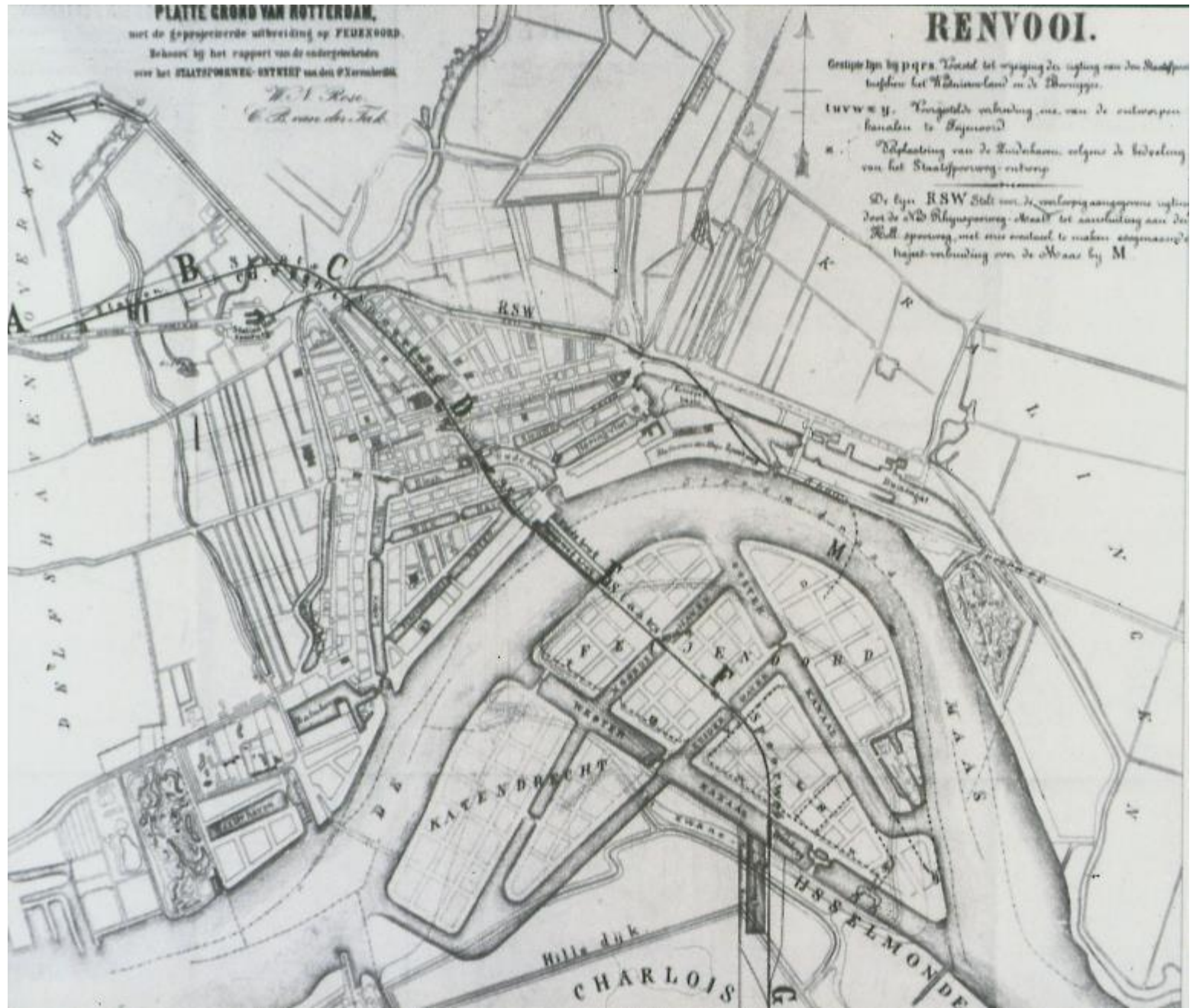

Wat is het DNA van een stad?

waar komen we vandaan?: Rotterdam 1850

**Eerst de haven
dan de stad
(Coolsingel 1939)**

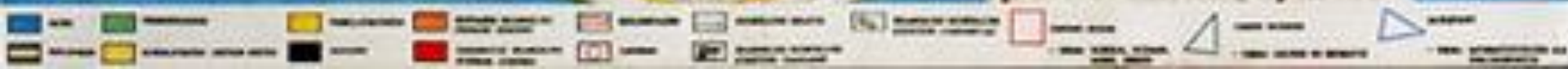
Eerste ronde wederopbouw 1940 -1956

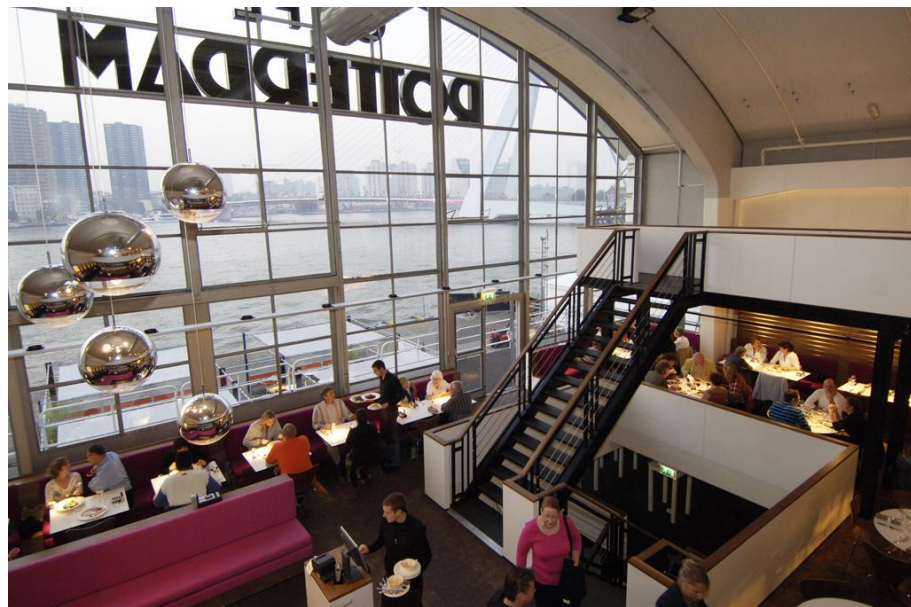
1985: Mogen er ook mensen wonen in de binnenstad?

BINNENSTADSPLAN ROTTERDAM

Laatste ronde wederopbouw 1985 - 1995

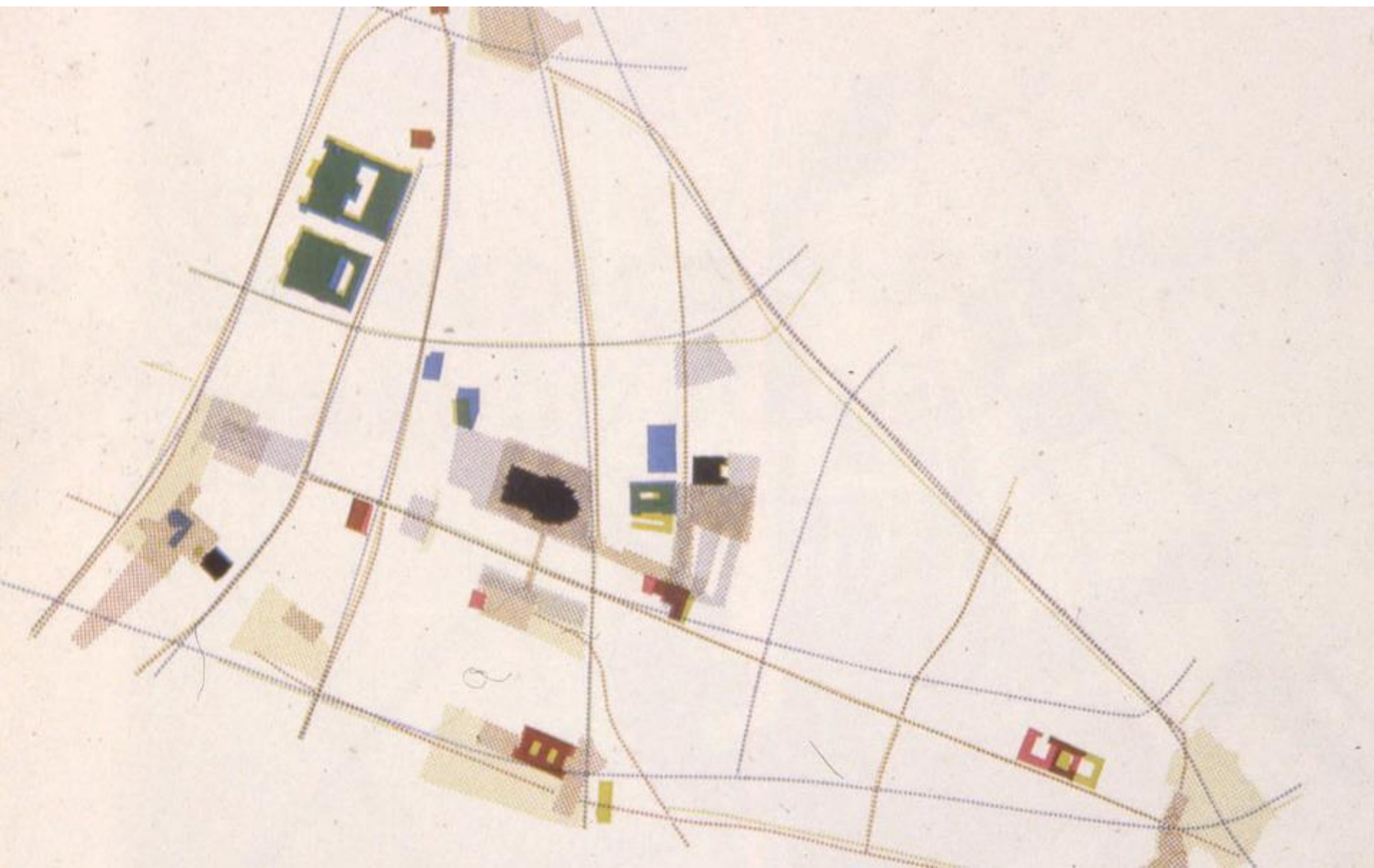

ROTTERODAMVM. Hiltandae
in ostio Roteri flus. Opp. Magni illius
Desiderij Erasmi Patria.

Laurenskwartier 1300 - 1995

1995-2015 Laurenskwartier

2005

2011

REGIONAL OFFICIAL PARTNER OF LOTUS F1 TEAM

Westerhof

(2008 crisis).... , of een ander tijdperk?

De positie van beleggers, ontwikkelaars, banken en woningbouwcorporaties zijn zeer veranderd.

Maar ook onze visies op de toekomst:

“Een verandering van tijdperken”*

*Jan Rotmans

(2008 crisis).... , of een ander tijdperk?

1. De kwetsbaarheid van de binnenstad vanwege de lage dichtheid aan mensen
2. De kwetsbaarheid van de haven, omdat deze gebaseerd is op fossiele energie
3. Kwetsbaarheid van wijken met een laag, inkomen, omdat zij geen manier weten om een zinvol bestaan op te bouwen (voor hun kinderen)

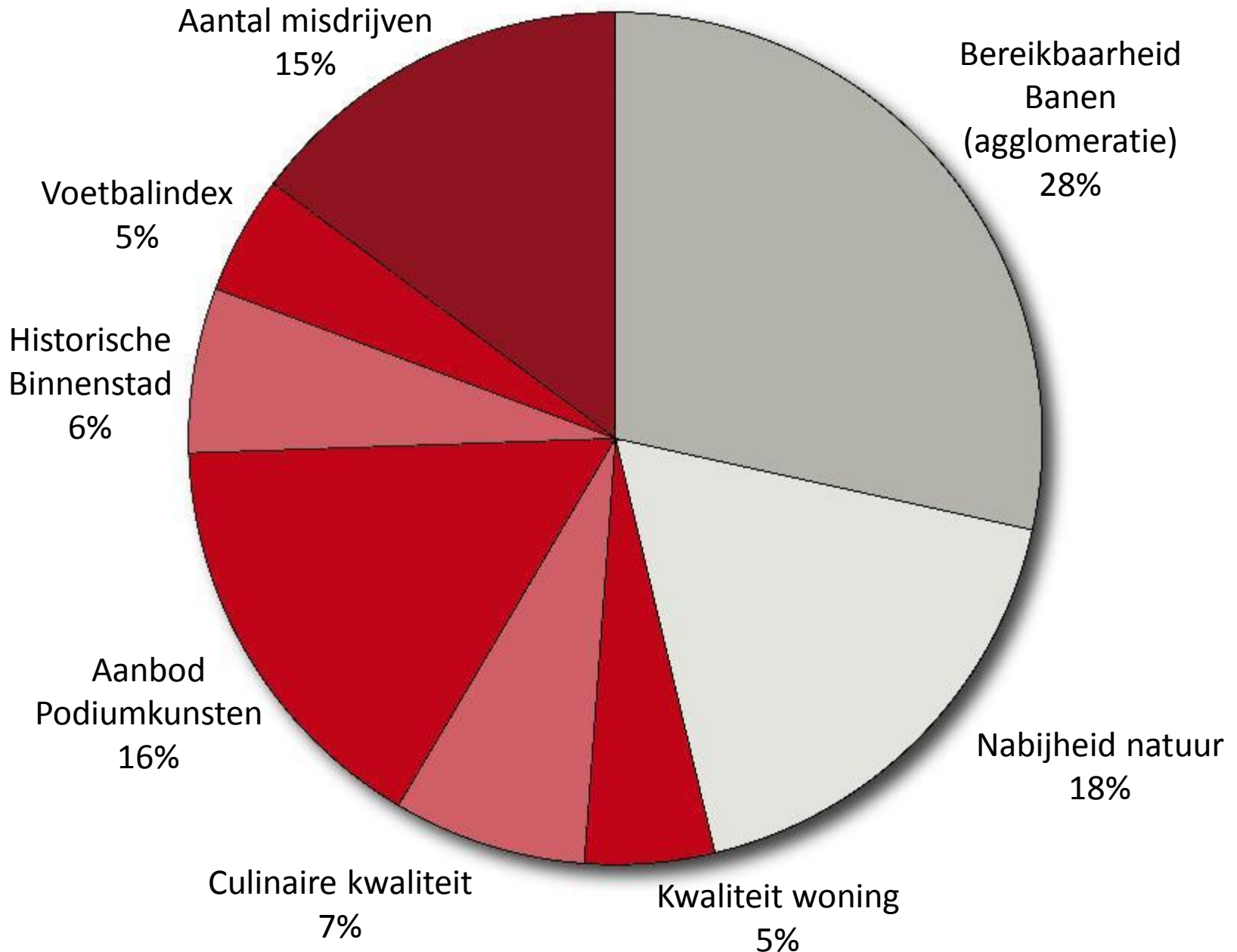
2010: never waste a good crisis 1; complexe gebouwen

2011: Never waste a good crisis 2; nieuw beleid

Onze focus moet weer liggen op de daadwerkelijke gebruikers van de stad, omdat zij de stad nodig hebben.

En wat bepaalt de aantrekkingskracht van Nederlandse steden?

- Amsterdam 84 000 (10%)
- Den Haag 50 000 (10%)
- Rotterdam 30 000 (5%)
- Utrecht 15 000 (10%)

* Van Engeldorp Gastelaars

Synergie: **wonen**, werken, ontmoeten en theater

“Het gaat bij succesvolle steden om de mensen die elkaar uitdagen, aanvullen en opjuttten om zo tot innovatie te komen.”

Economy of cities, Jane Jacobs

Rotterdamers maken stad

Wat moet Rotterdam doen om in dit tijdperk
een veerkrachtige stad te blijven?

Wetende dat:

“...menselijk kapitaal essentieel is voor een
veerkrachtige stad”

“...Binnensteden een hoofdrol spelen voor
een aantrekkelijke stad”

Hypothese

Verdichten, verdichten, verdichten...

Maar.....het verder verdichten van de binnenstad leidt alleen tot een veerkrachtig stad als de bewoners zelf een centrale rol krijgen.

....doordat we te maken hebben met een steeds hoger opgeleide ondernemende bevolking ontstaan er ook steeds meer bottom up initiatieven

+ , " -) . ' / 0

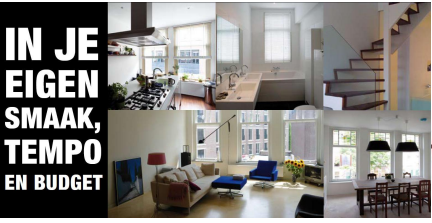

- 17 mei 2011 niche studies en praktijk door architecten en kennisinstuten
- September / Oktober 2011 ondernemersbijeenkomst
- 10 nov. en 8 dec. 23 febr. ARENA met koplopers

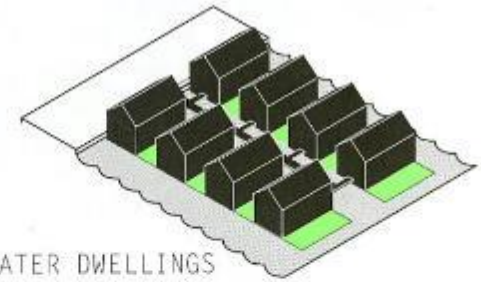
Bestaande praktijk

era contour
THOUW
! " # \$ % & ' () * % # + , - . / 0

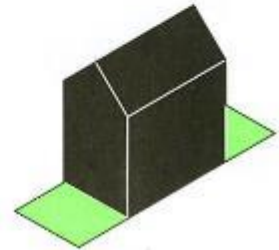

Zeven strategieën

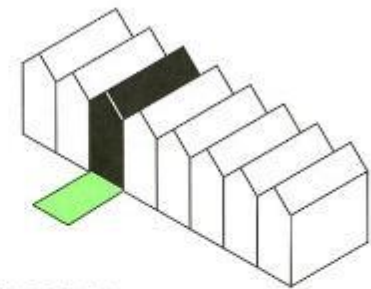
**DENSIFICATION + GREENIFICATION =
SUSTAINABLE CITY**

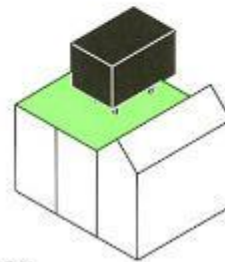
WATER DWELLINGS

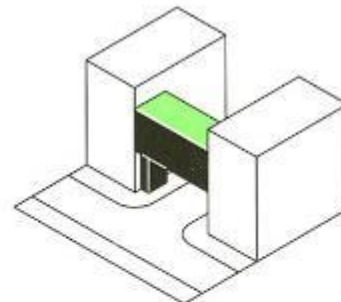
GROUND-BASED DWELLINGS

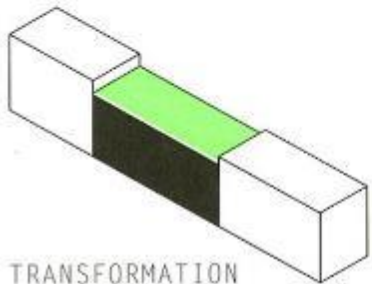
DO-IT-YOURSELF

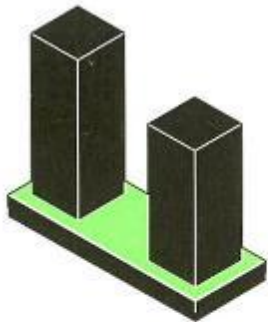
SKYBORN

INFILL

TRANSFORMATION

HIGH-RISE DWELLINGS

! " # \$ % & ' () * % #) + , " -) . ' / 0

**VAN
BUITEN
GAAF,
VAN BINNEN
RUW**

! " # \$ % & ' () * % #) + , " -) . ' / 0

IN JE EIGEN SMAAK, TEMPO EN BUDGET

Huis en kantoor van Architect Joost Kuhne

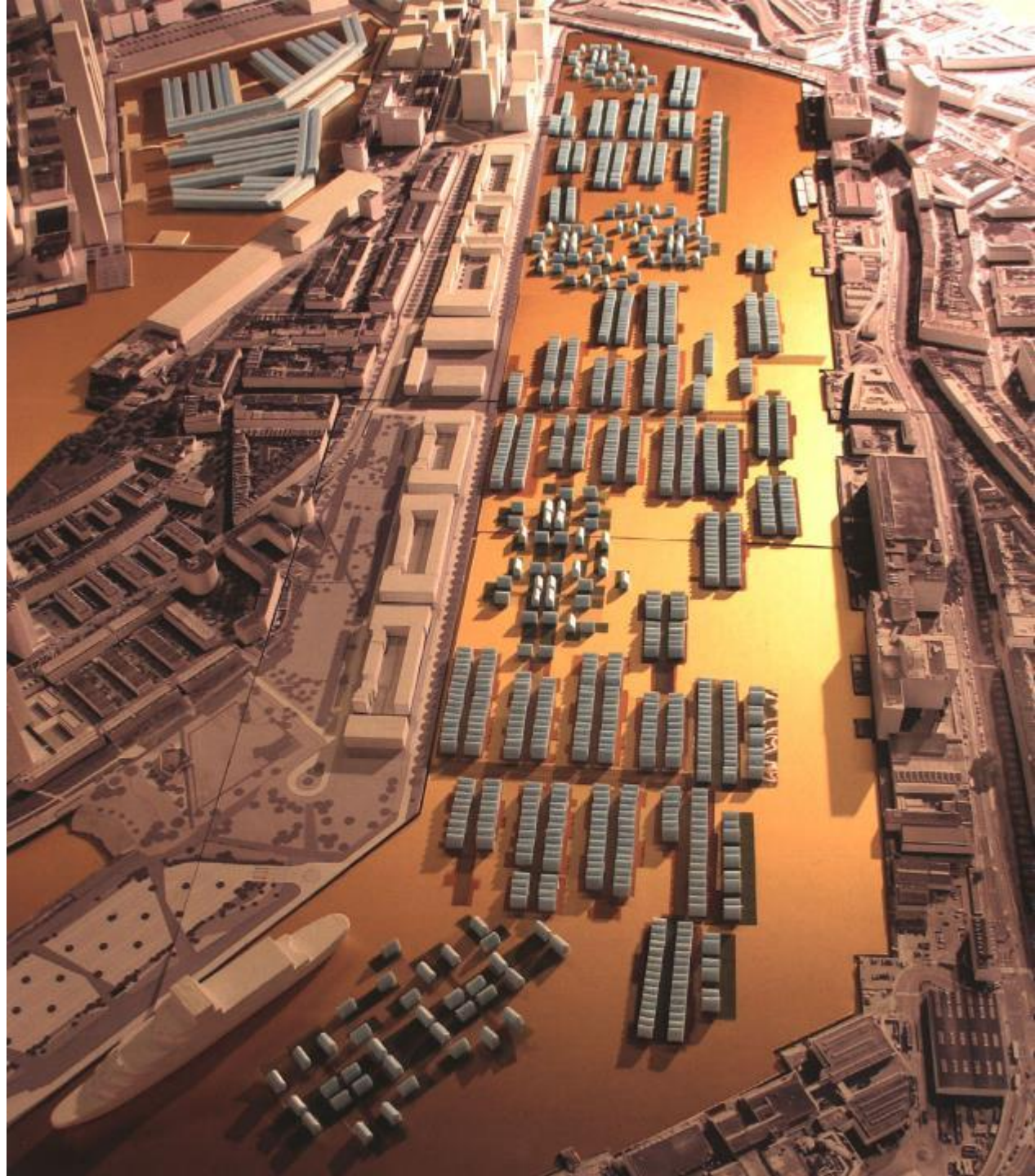
Boomgaardstraat, Rotterdam

woning + werkgebouw

Studie voor een energie neutraal gebied

10 nov. en 8 dec. 23 febr. ARENA met koplopers

“People go where people are”

ARENA*: koplopers discussie over de toekomst van onze Binnenstad

“ ...Met kinderen moet je altijd naar buiten (spelen, school).... ”

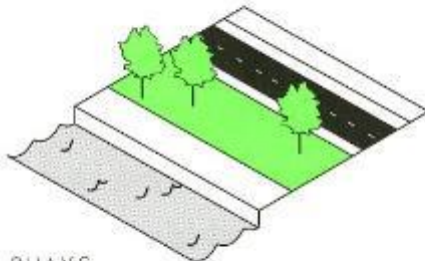
Van de stad verwacht je:

Veilige straten met bomen, speeltuinen en een park....

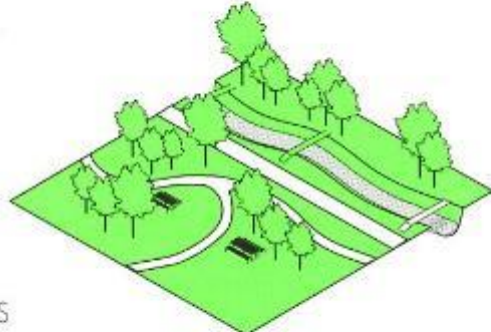
En ook comfortabele routes naar school' : dus veel ruimte voor voetgangers en fietsers.

*i.s.m. Nico Tillie, MUSIC / Derk Loorbach, DRIFT (EUR)

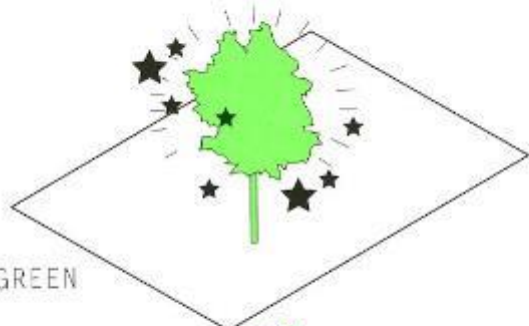
DENSIFICATION + GREENIFICATION = SUSTAINABLE CITY

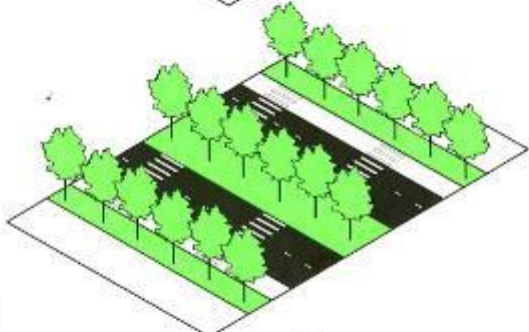
QUAYS

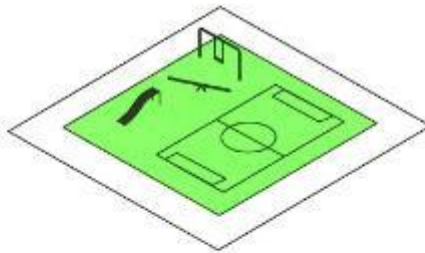
PARKS

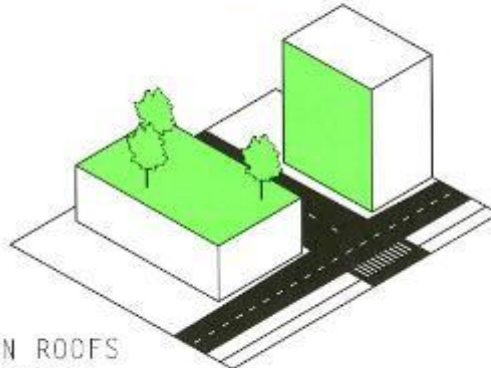
GLAMOROUS GREEN

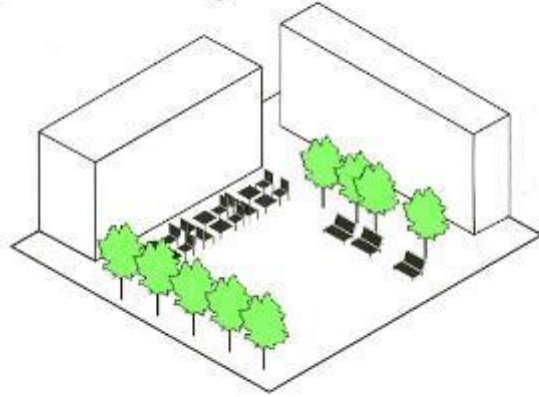
BOULEVARDS

PLAYGROUNDS

GREEN ROOFS & FACADES

SQUARES

Meer Groen en Stadslandbouw

Parkeerterreinen worden groene openbare ruimtes

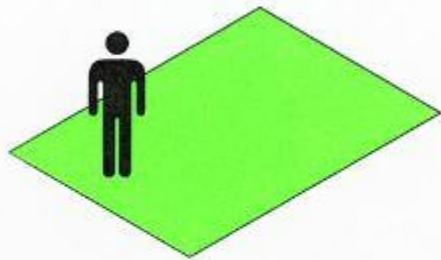
Kades worden recreatiegebieden

...en Glamorous green

2012

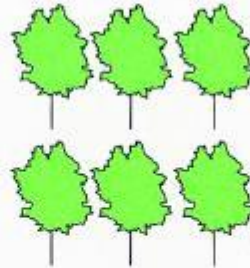
37 M²/PERSON

+

30,000 PEOPLE

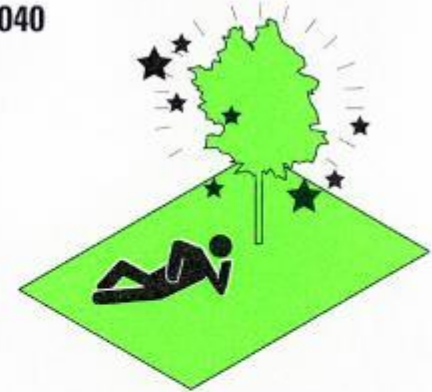
+

141,7 HA GREEN

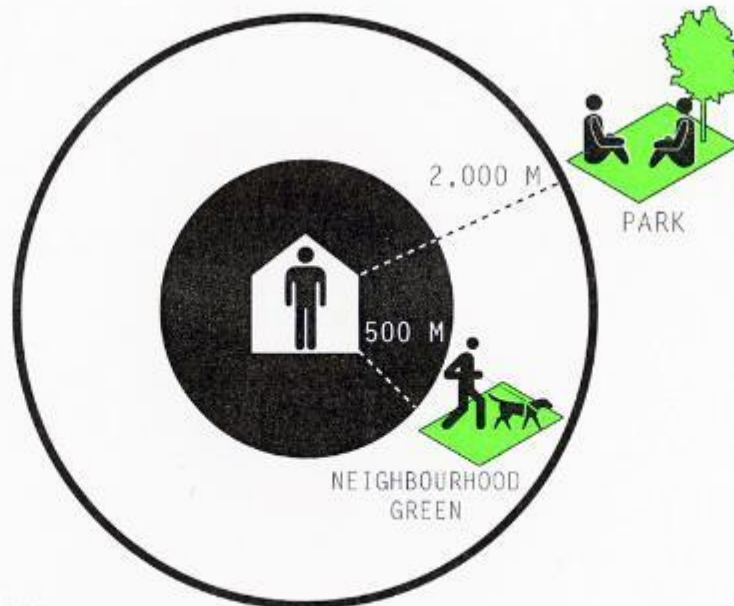
=

2040

34,9 M²/PERSON

GREEN PER CAPITA AFTER DENSIFICATION

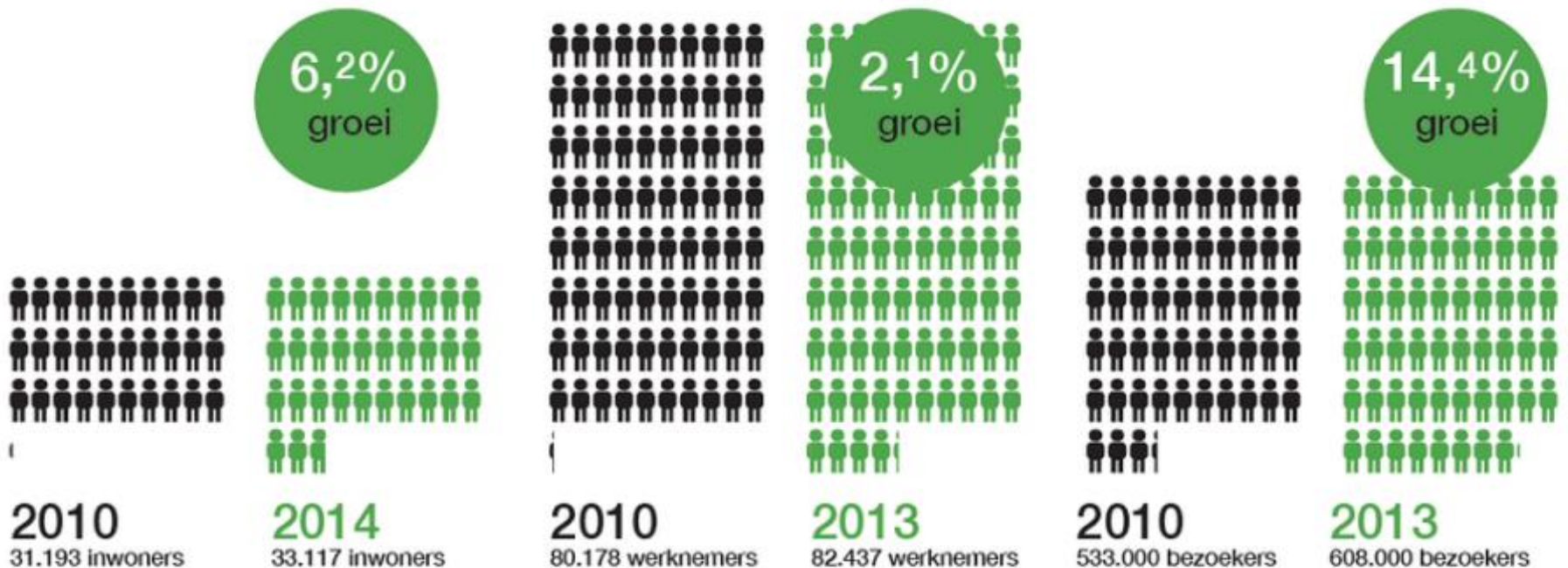

SUPPLY OF GREEN AREAS RELATIVE PER CAPITA

Beoordeling TNO

- **Meer fietser en voetgangers en niet meer autogebruik.**
- Meer cafés, restaurants en cultuur
- **30.000 meer banen voor de creatieve klasse, maar ook in de dienstverlening, zoals kinderdagverblijven.**
- Gezonder (1 jaar)
- Langzaam bouwen is beter voor de WOZ waarde (10 % regel)
- Beter gebruik van de openbare ruimte.

Policy: more inhabitants in the inner city!

Een sterke, levendige binnenstad is voor D66 een topprioriteit. En met succes: er kwamen in de binnenstad 1.924 inwoners bij, er kwamen van 2010 tot 2013 2.259 werknemers bij en sinds 2010 is de binnenstad 75.000 x vaker bezocht dan drie jaar eerder.

Cultuurverandering in beleid

Het verdichting en vergroening onderzoek van de Binnenstad heeft gediend als een pilot project om de hele stad te veranderen in een vitale duurzame stad.

2014: en toen waren er iconen...

The New York Times

10. Rotterdam, the Netherlands

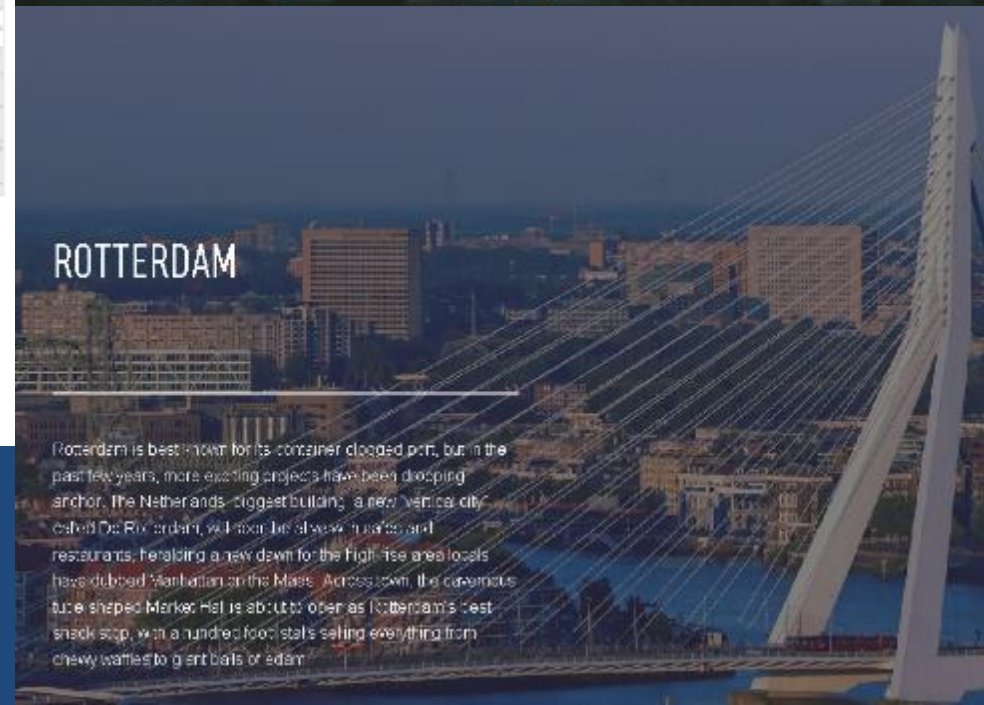
First-class architecture in the Netherlands' second city.

Post-World War II reconstruction has changed the face of one of Europe's largest ports, where striking, cubed architecture gives shape to the most modern skyline in the country. But it's not done yet. This is a banner year for ribbon cuttings to celebrate both new and reconfigured space: An overhaul of Rotterdam Centraal train station (scheduled for completion in March) has already unveiled a new shop-lined pedestrian passageway and the city's first Starbucks. The renovated [Kunsthall museum](#) reopens in February. François Geurds, chef of the two-Michelin-starred restaurant [FG](#), opens another restaurant this month. Come October, the massive arch of the Markthal, whose interior displays 3-D food photographs, becomes the country's first indoor food hall. Need a launching pad? Check into a brand-new gem: the Rem Koolhaas-designed [nhow hotel](#).

— ELISA MALA

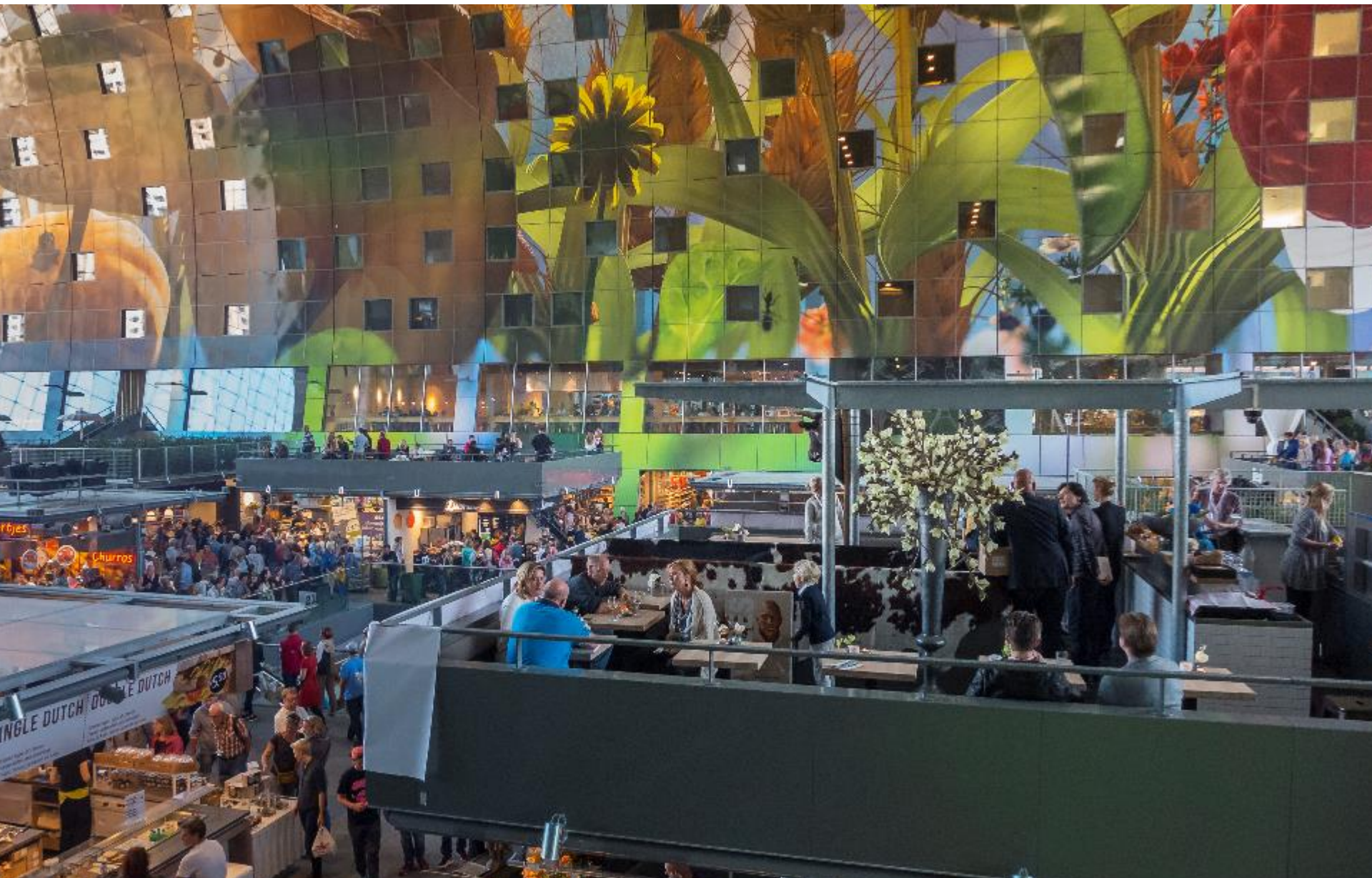
- FACEBOOK
- TWITTER
- PARTICIPATE

ROTTERDAM

Rotterdam is best known for its container-clogged port, but in the past few years, more exciting projects have been dropping anchor. The Netherlands' biggest building, a new vertical city called De Rotterdam, will have 160 new homes and restaurants, heralding a new dawn for the high-rise area locals have dubbed "Manhattan on the Maas." Across town, the cavernous tube-shaped Markthal is about to open as Rotterdam's best snack stop, with a hundred food stalls selling everything from chewy waffles to giant balls of edam.

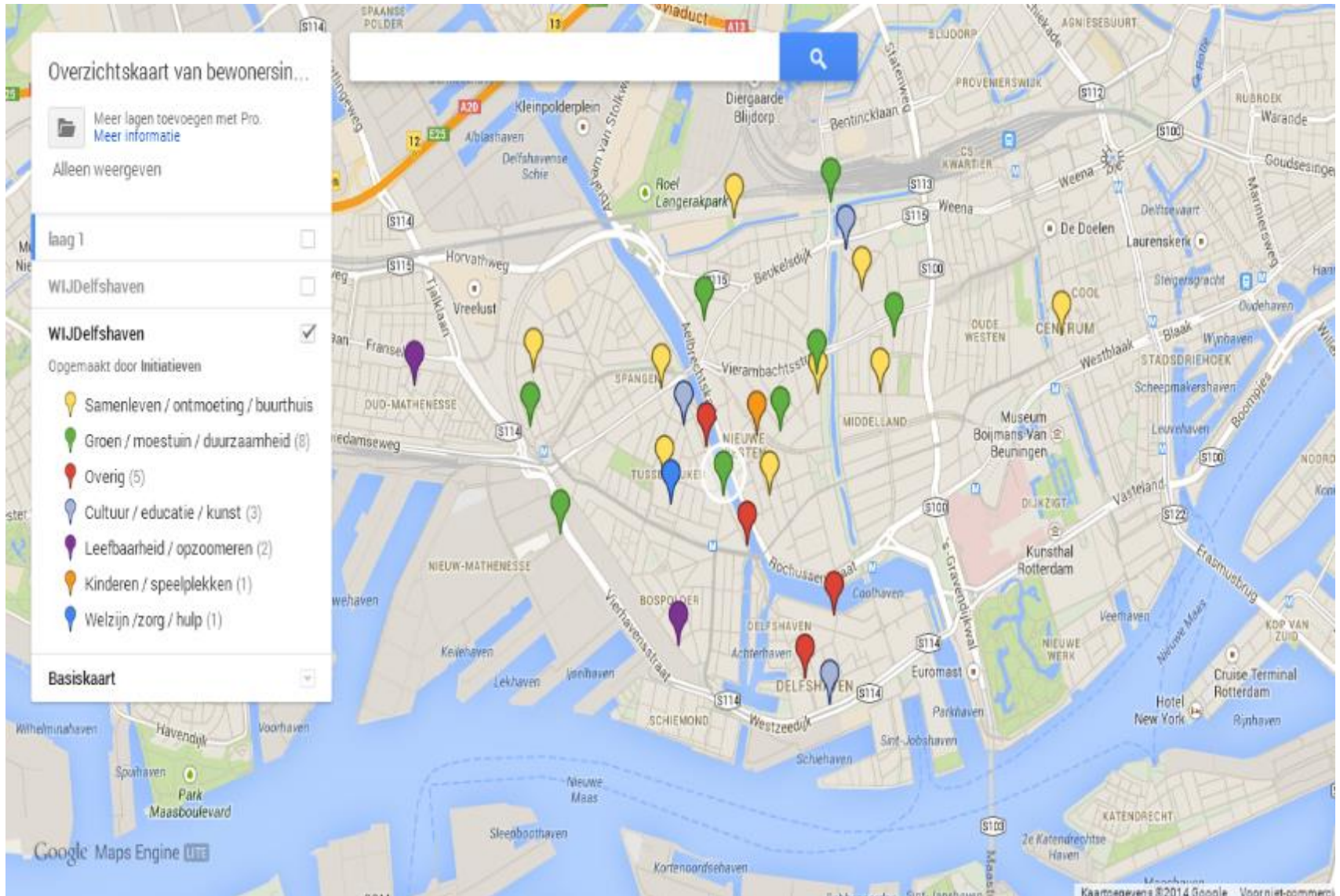
Rotterdam “city of the year 2015”

Veranderende rol van de overheid

Van alleen top down, naar het faciliteren van lokale initiatieven

WIE HET ZEGT
MAG HET DOEN,
EN WIE HET DOET
MAG HET ZEGGEN

EEN VERBOND VAN SAMENWERKENDE
BEWONERSINITIATIEVEN EN ZELFORGANISATIE

WAT IS WIJ? CLUB WIJ WAT WIL WIJ? LIJST WIJ LAB WIJ CONTACT

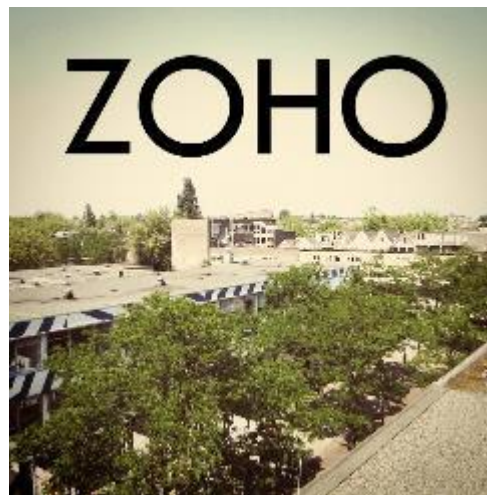
Annemiek Westenik	Marijke Hillen	Ninny Duarte Lopes	Piet de Jonge	Jelle van der Molen	Aran Mahabier	Simon Verdiegal	Jan de Haas	Wil Rooda van Leeuwen	Annet Schipper	Robbert de Vrieze	Léon Richard	Michal Oppenheimer
13	5	2	7	4	12	10	3	8	11	1	6	9

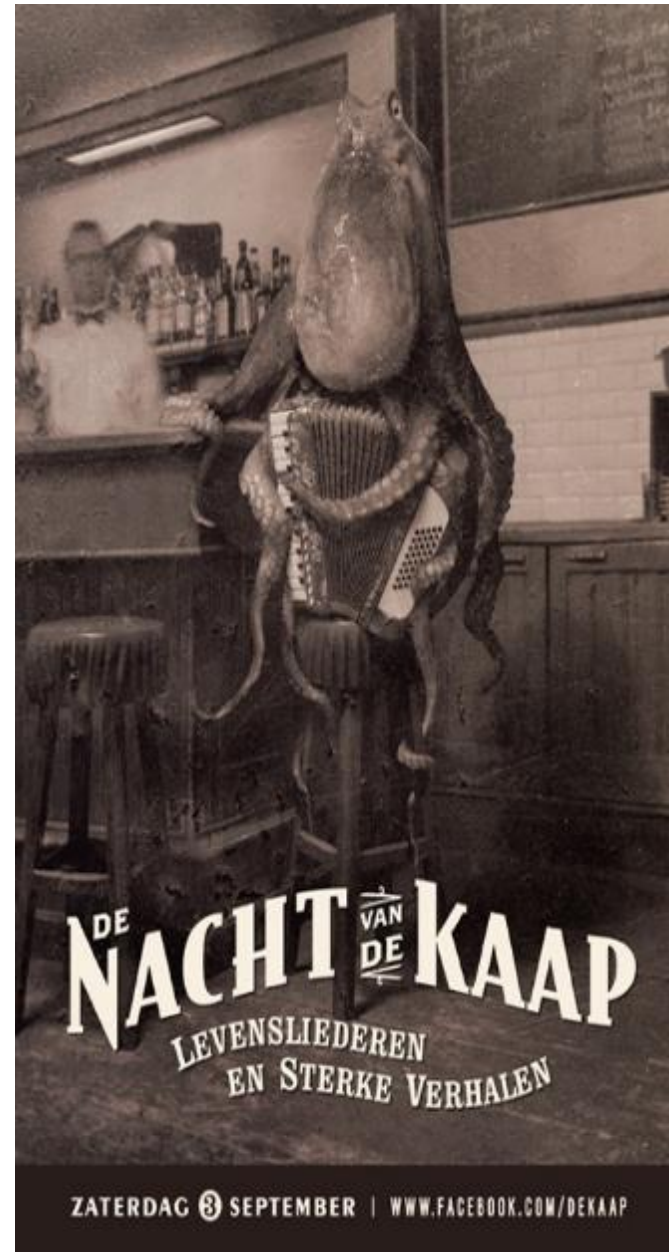
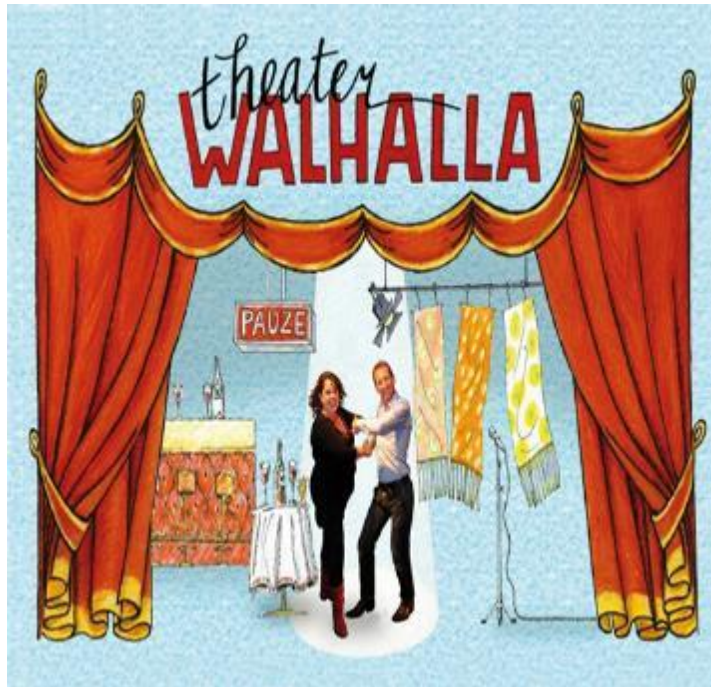

1. ROBBERT DE VRIEZE

2. NINNY DUARTE-LOPES

3. JAN DE HAAS

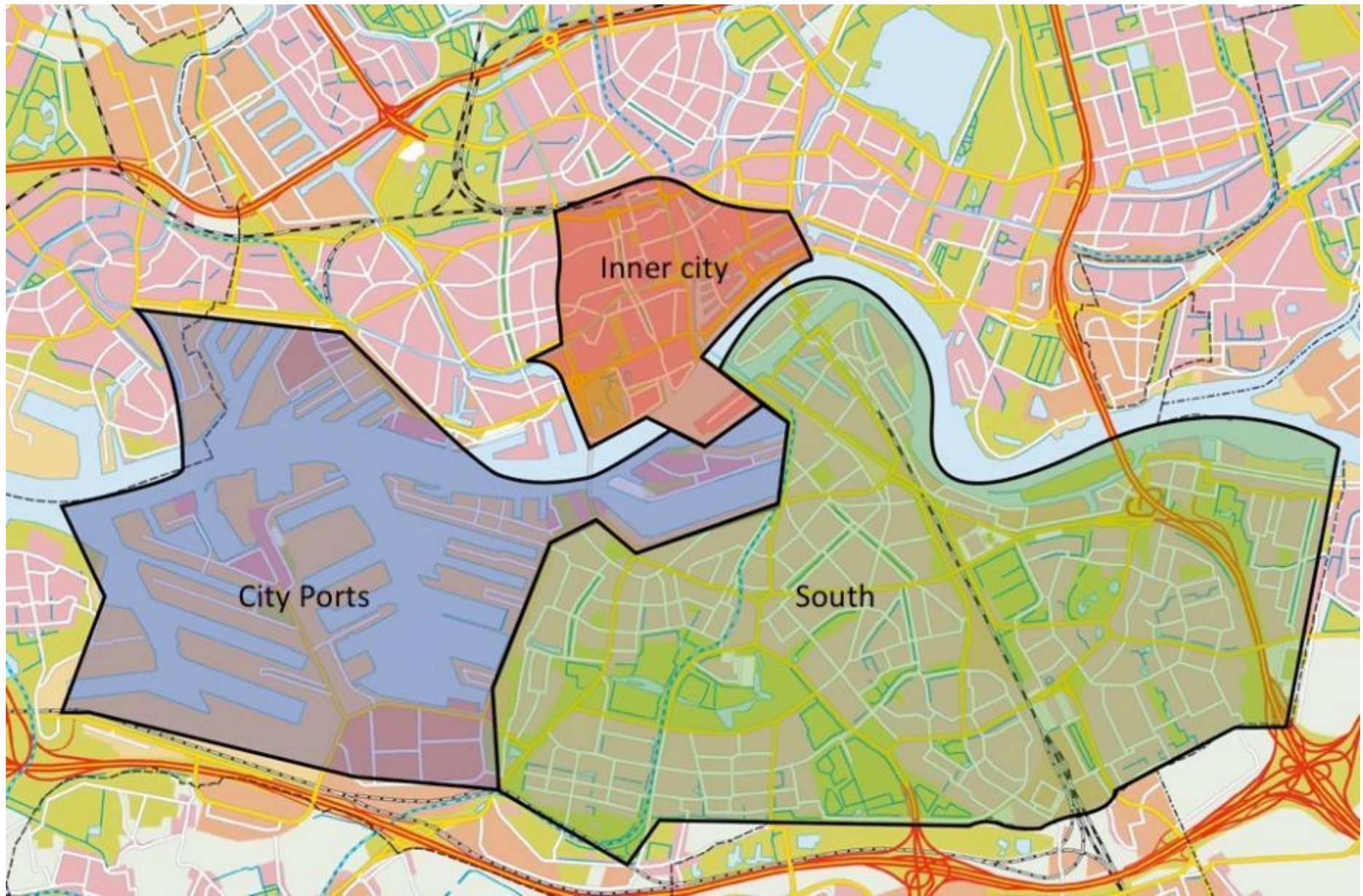

(2008 crisis).... , of een ander tijdperk?

1. De kwetsbaarheid van de binnenstad vanwege de lage dichtheid aan mensen
2. Kwetsbaarheid van wijken met een laag, inkomen, omdat zij geen manier weten om een zinvol bestaan op te bouwen (voor hun kinderen)
3. De kwetsbaarheid van de haven, omdat deze gebaseerd is op fossiele energie

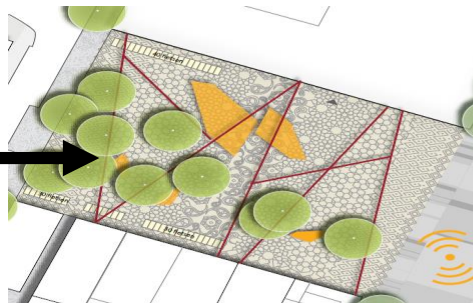
Soms een initiërende overheid

Bijvoorbeeld: Hart van Zuid

Impressie Plein op Zuid

1 november 2013

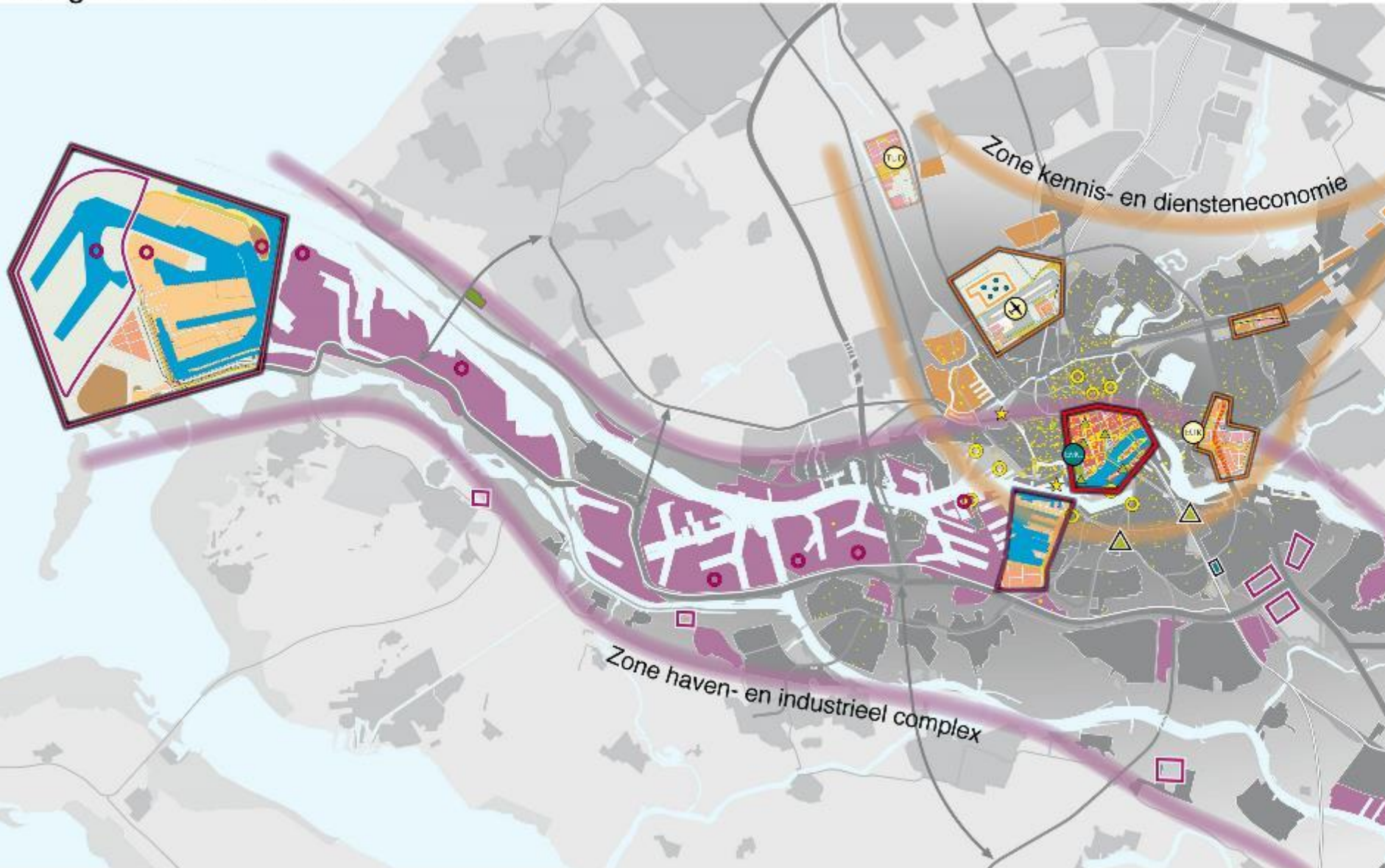

Complexe projecten vereisen complexe antwoorden

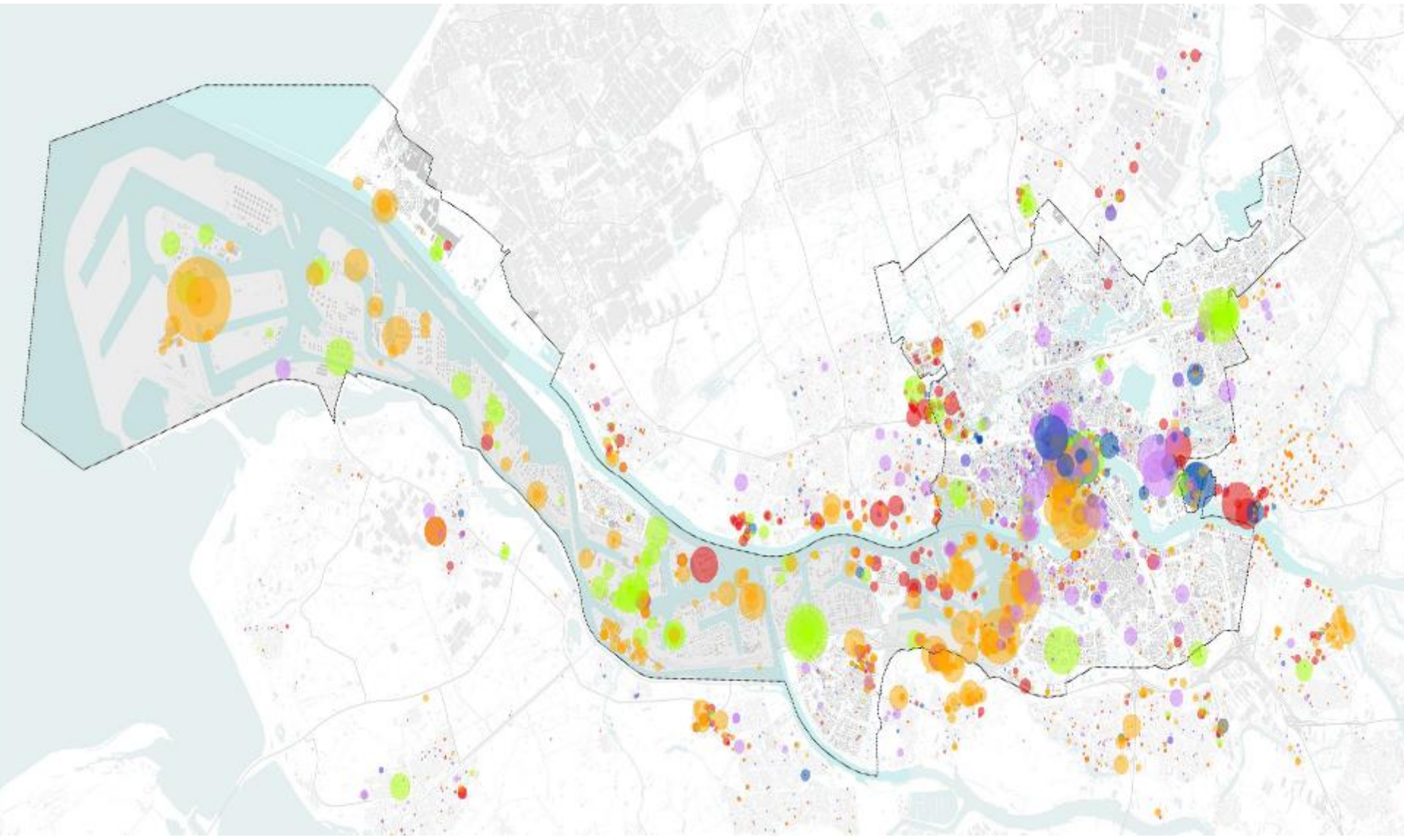
DNA van de stad = economie

Strategie sterke economie

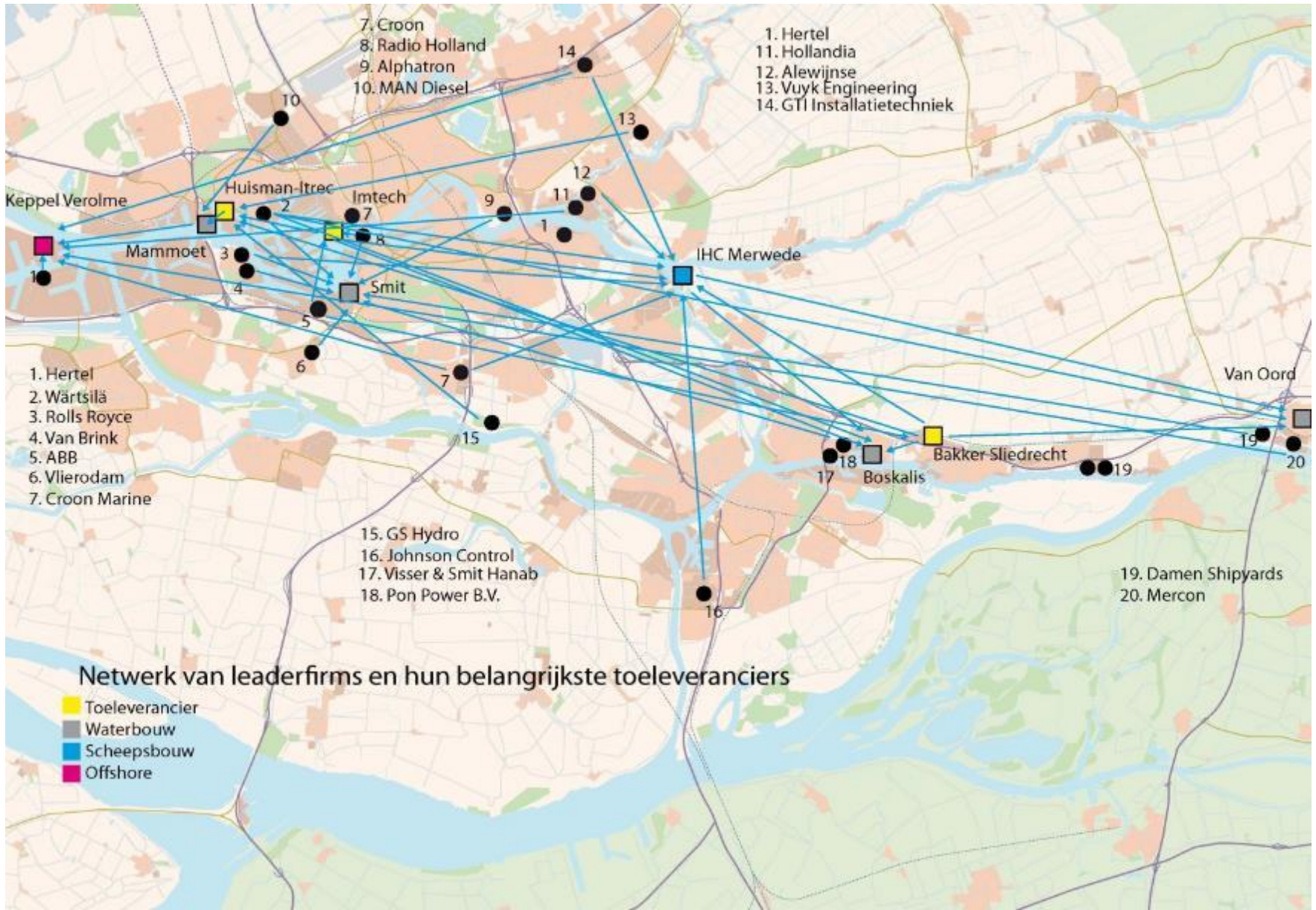

Versterken van stedelijke netwerken:

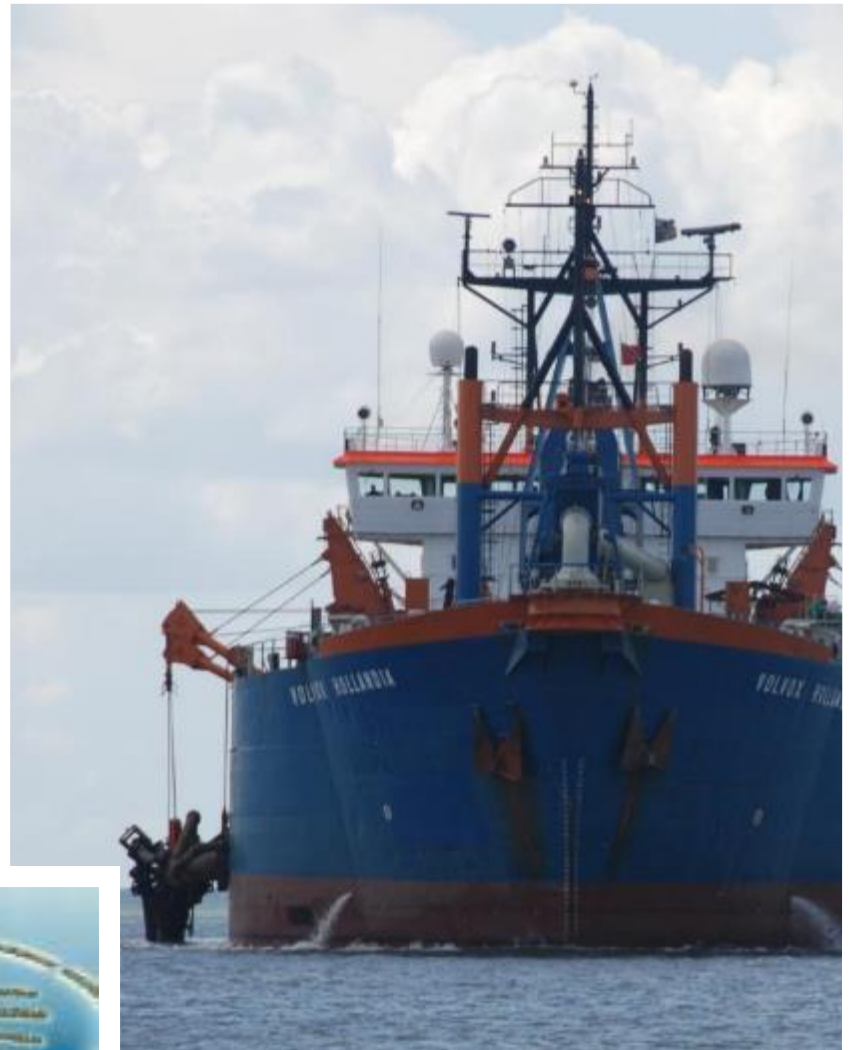
www.maritimecluster.org

Netwerk maritieme maakindustrie rondom IHC

Van Oord

IHC

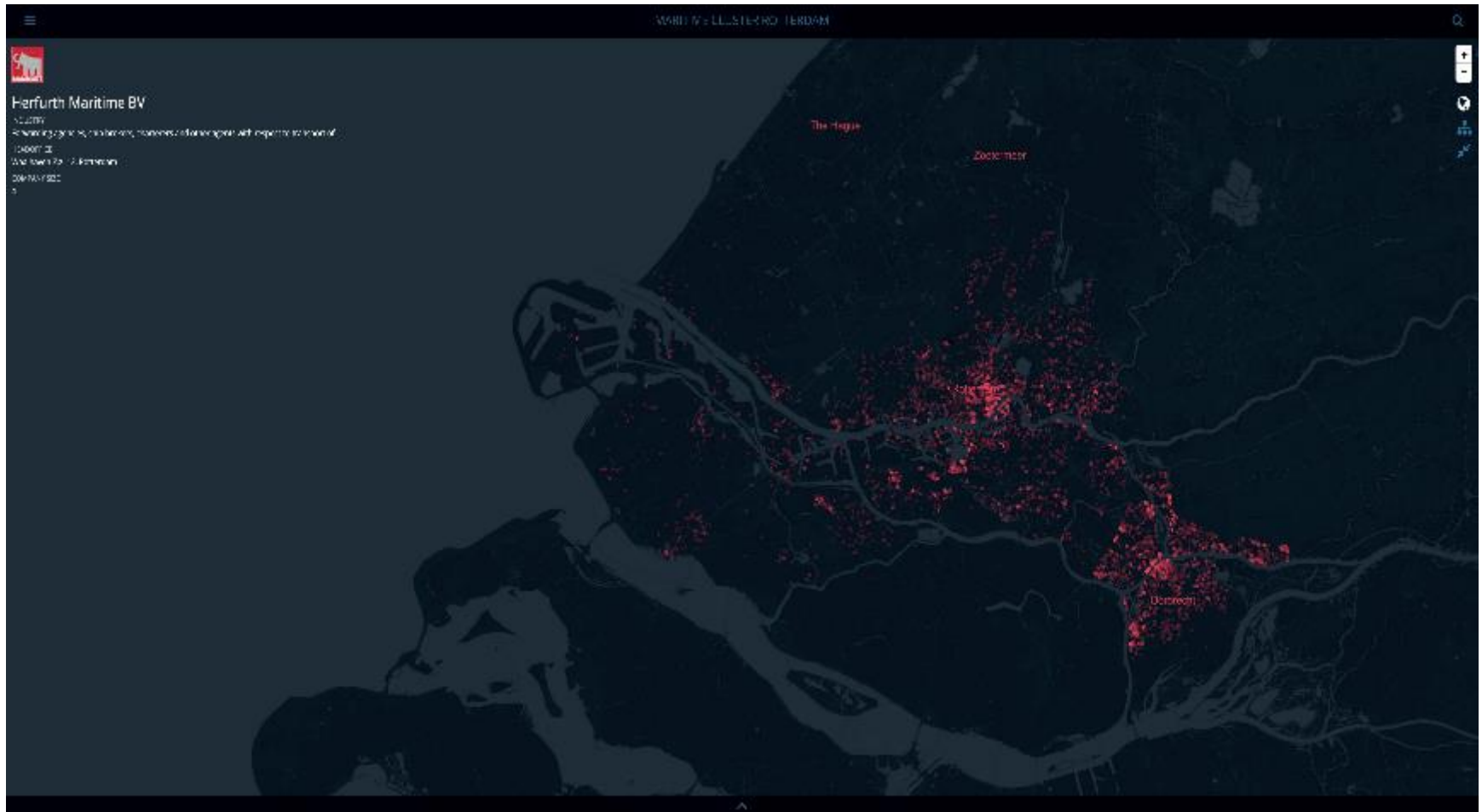
Van Oord

Ampelmann

www.maritimecluster.org

Leren van de Toekomst:

Innovatie is controle loslaten en samen verder komen

1. Rotterdam wordt energie neutraal. Energie kost niets, afval wordt duur
2. Waar werelden elkaar ontmoeten. De stad als verbinder, als informatieverrichter. Minder ICT meer persoonlijk ontmoeten
3. Lokale initiatieven samen met de overheid, smart city - smart citizen, ondernemerschap
4. Delen is het nieuwe hebben. Geen vaste baan, wel een zinvol bestaan

Tijdperk van veranderingen: agenda stad

1. Transformeer de energievoorziening
2. Versterk stedelijke netwerken
3. Zorg voor een gezonde leefomgeving
4. Versnel en innoveer de wateraanpak
5. Integreer technologie en ruimte

Dank u

LAURENSKERK ROTTERDAM
plattegrond 1940